

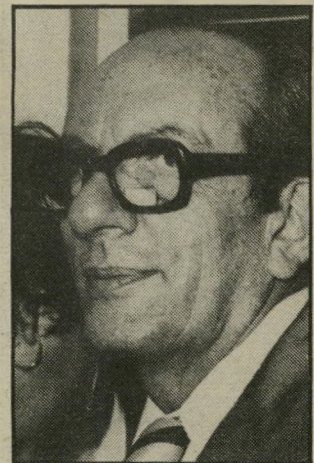
מה חושב הכתב על העורך שלו

קוראי מדור הבחירות של הצהרון מעריב מצאו בשבוע שעבר בין השיטין ידיעה תמוהה ביותר: "מנחם גולן נוטש את עבודתו כמערכת מעריב לחודשיים, החל מ-17 ביוני, על מנת לעבור בהתנדבות כשביל אחת המיפלגות עד לאחר הבחירות."

גולן (27), המתמחה בכתבות-צבע, יצא לחופשה כדי להירתם למטרת הבחירות של המערך. אחרי פירסום הידיעה שלח מיכתב. לעורך העיתון, שמואל שניצר.

כתב גולן לשניצר: "כיוון שאתה הוא מחברו של הנוסח המופלא הזה, שהורר לפרס בכתבידך (לא חתמת עליו בשמך, מן הסתם, רק מטעמים של צניעות וענווה) אני מתכבד לשתף אותך בהשגות ובדרישות הבאות... ההשגות והדרישות השתרעו על-פני עמוד וחצי של טקסט צפוף במכונת-כתיבה, והתרכזו במידה רבה במשמעות המונח "נטישה".

"נטישה פירושה כריחה, חוסר אחריות, הפקרת-זכרים ושאר רעות אנושיות חולות. נטישה, כמושג שאינו טבוע כחותם שלילי, זכורה לי רק מתיאורים סיפורתיים אודות גיבורים הנוטשים ספינות טובעות כדי למלט את נפשותיהם. אני שמח להודיעך כי מעריב לגביי אינו ספינה טובעת, ועל כן אינני נוטש אותה. אבל אם עלה, חלילה, הירחור כזה ברעתך, בשעה שכתבת מה שכתבת, הרשה לי

עוזר שניצר מי הוא רבי-החובל?

להזכירך מיהו רבי-החובל של הספינה הזאת."

המשיך גולן: "האם גם יוסי אחי מאיר, שיצא לחופשה ארוכה כדי לשרת את ראש הממשלה התיכיה עליך, נטש את עבודתו?" (אחימאיר, אחיו הצעיר של איש הטלוויזיה יעקב אחימאיר, הוא עוזר ליועץ לענייני תיקונות של יצחק שמיר).

זעם או בושה. בהזדמנות זאת ערך גולן גם חשבון כולל עם שניצרי: "הידיעה שפירסמת היא המשך טיבעי למסכת מיכתב-הבאזשים שבאתה מש-גר אליו במשך שנים, ממרום כהונתך, תוך ניצול מביש של מעמדך וסמ-כויותיך לעריכת חשבונות אישיים.

כשאני בוחן את ערימת המיכתבים ששיגרת אליו ואל עובדים אחרים כמערכת במהלך שנות כהונתך, אינני יודע להחליט מהי התחושה העיקרית שלי: זעם או בושה. גולן דרש התנצלות בתוך 72 שעות — התנצלות אישית, ולא-רדוקא מעל דפי העיתון. עד עתה היא לא הגיעה אליו. ובמעריב, שבעיקר רבות בין העורכים לבין עצמם ובנייהם לבין העיתונאים, הפך מיכתבו של גולן לשמן על מדורת-המאבק על ירושת שניצר בן 66."

העולם הזה 2442

רבין פונה לימין, פרס לאנשי המפלגה ונבון לציבור המיזרחי

האהבה החדשה הזאת לרבין, איש שאינו מקרין סימפטיה כאופן מיוחד, נובעת גם מהמסקנה המחודשת אודות "בוגדנות" של יו"ר המפלגה, דווקא אנשיו של פרס, ח"כים כמו מיכאל ברזילה, יהודה חשאי, יעקב גיל ורענן נעים, הווזו לאחור ברשימה וקופחו. אחרים מהם טוענים ש"רומז" עלידי פרס.

לעומת זאת היטיב רבין לדאוג לאנשיו, שקודמו ברשימה. הוא עשה כל מאמץ, וברוך-כלל הצליח, לקיים את הבטחותיו לאנשים כמו אורה נמיר, ז'אק אמיר ויחיאל לקט. קיים פוטנציאל איר של כעס נגד פרס במיפלגת-העבודה, והוא יודע היטב שכל כישלון בבחירות יבשר את סופו. עם זאת, אין להתעלם מן העובדה שבהוגים השובים במיפלגה, שאינם מצויים באו"ר וימיומי בתוך הקלחת הי עסקנית, האדירה ויקרתו של פרס. הצלחתו בליכוד, לסחות חיצוני, של ההנהגה לפני ה בחירות, השולם עם רבין וריתמת נבון למערכת-הבי בחירות נקפים לזכותו.

ידיים שמאליות

לימין

יצרה, אם כן, חלוקה כרוה בין ראשי הרשימה. רבין מסתער על הקולות הצפים בטיעונים ניציים, תוך ניפנוף כרו (לגיטימי, אגב) כרקורד הביטחוני שלו ושל רבים מתבריו. פרס פונה יותר לציבור הנאמן למיפלגה, רותם אותו למאבק נגד הליכוד, ומבליט את עברו כבניצור מערכת-הביטחון, אבל גם כבניית "תנועת העבודה", מאו המפלה המוחצת בשנת 1977.

יצחק נבון, צומת זאת, ממשך לשחק את תפקיד הנשיא-לשעבר. נאומיו מימיים, מלאים כמליצות על "אחדות העם", ואפילו "מיווג גלויות", אין הוא מחזר אחרי הבוחר הלאומני כמו רבין, אלא מנסה — ובהצלחה מסויימת — לשבות את ליבם של יהודים מיזרחיים, שהצביעו עבור מנחם בגין ממניעים בעיקר ערתיים.

מומחים כמעריך סבורים, שהוא יקח לפחות מנט אחד מתמ"י, ושלושה ישירות מהליכוד. שלל זה היה הרבה יותר משמעותי, לדעתם, אילו היה עומד בראש הרשימה.

אשר למוכ"ל מפ"ם, ויקטור שם טוב, הוא תוקף את הליכוד בחריפות החכיבה, המאפינת אותו, וגולש להלי צות מהסוג של "ממשלה ימנית עם שתי ידיים שמאליות".

חיים ברעם

מהסידור הזה, שנכפה עליו עלידי חבריו, יו"ר מיפלגת העבודה חושש, שאם המערך לא יצליח בבחירות באורה דרמאטי, הוא יאלץ להירחק ממרכז הבימה, גם אם רשימות אחרות, התומכות במערך, יזכו לחיזוק משמעותי.

כישלון, אפילו חלקי, של הרשימה שהוא עומד בראשה, ייוקף לחובתו. הוא חושש, כמיהה בלתי-מבוטלת של צדק, שאת החשבון הזה עושים גם "ידידיו", נבון ורבין. בנוסף לכך חרר פרס למעמדו בתנועת-העבודה הי אירופית, שאותו רכש בעמל רב. המיפלגות הסוציאלי-דמוקרטיות נאי רופה רגישות ביותר לרעשים ניציים מצד מיפלגת-העבודה, והתכסאיותיו של רבין פוגעות באמינותו של פרס באינטרנציונל הסוציאליסטי. הוא מקווה שוב להפיס את רעתם כעזרת נבון ואבא אבן.

התרגיל הזה מצליח בדרך כלל, מכיוון שירידי מיפלגת העבודה באירופה ממש רעבים לביבור מתון.

אבל הפעם הרגישות גדולה יותר. שבע שנות הליכוד יצרו ערגה בעולם לממשלה ישראלית אחרת.

פרס גם מגלה סימני עצי בנות, מכיוון שכמה מאנשיו לשעבר מגלים התלהבות גלו ייה מרבין, מהאהדה בלפיו בציבור וגם מעמדותיו המדיניות.

וריעותיו. הוא פשוט התבקש, לשחק את רבין, ולשחרר את המעצורים המפורסמים שלו. רבין הנץ הוא נכס אלקטורלי, ואם בגללו יברחו יונים לרשימות אחרות, אין בכך אטון.

החשבוני: קולות שוברחו מן המערך לר"ץ, לשינוי או לרשימה מה המתקדמת לשלום יהיו אוטימטית נגד ממשלת-ליכוד, במישבצת של ממשלת-מערך.

רבין קלט את המסר, הופיע כציבור בהצהרות קיצוניות, שביטאו עד הסוף את עמדותיו האמיתיות. הוא הביע בגלוי את הבו הכן שהוא רוחש לליכוד על פניו כל סיני ומסירת הישועים כמיסגרת הסכמיה-שלום עם מצריים.

גם הופעתו של רבין בפרשת ריצח שני החוטפים של האוטו-בוס בקו 300 עלידי בוחרת הביטחון לא היתה מיקרית. חרף עילגות לשונו המסורתית, הוא ביטא את הסנטימנט האמיתי של הנץ ממצה ומשכנע מאשר חלק מראשי הליכוד. הוא הוקיע את מערכת הביטחון, מכיוון שהירשתה לעיתונאים להתקרב לאוטונום החטוף.

הימין הקיצוני גמיה באהדה רבה. קשה לדעת מה הם רצונותיו הטמירים של רבין, אבל יש לו עניין כרוך שכך יתקבל הברר בציבור. רבין הוא לא יניח לצלמים לקלקל לנו את הלינץ, ולא יותר על ישובים לערכים. שימעון פרס איננו מרוצה

בתחילת השבוע רטנו ראשי מפ"ם בגלוי על קיפוחם הבולט כמערכת הבחירות לכנסת ה-11. לא רק הסכמים רישמיים, כמו איזכור שם המיפלגות המשתתפות במערך (עבר דהימפ"ס-ל"ע), זכו להתעלמות שיטתית. גם תוכן תעמולת-הבחירות, איש הנואמים המרכזיים, הקצאת דקות הופעה נכספת בטלוויזיה — ככל אלה נגרע, ועוד יגרע באורח יותר קיצוני, חלקה של מפ"ם.

מצדי, שייסגרו בקיבוצים שלהם עד יום הבחירות, אמר להעולם הזה ח"כ ניצו ידוע-שם, יש להם שישה ח"כים על כטוה, ואם נעבור קשה — בלעדיהם — אולי נכניס להם גם את גדי יציב (מקום 46 ברשימה).

חברו, דווקא יונה צחורה, החרה-החזיק אחריו: "לא איבדתי לי שבוחרי מפ"ם יצביעו עבור ר"ץ, כמחאה על ניציות המערך. רוב מועמדי מפ"ם, כולם בעצמם, הם בטוחים לחלוטין. מרוע שלא ייבנסו עוד יונים, אולי אפילו המועמד השני של הרשימה המתקדמת לשלום, בקולות בוחרת הקיבוץ הארצי?"

ואכן, לא מדובר כאן במגמה "סטיכית", שהשתרבה איכשהו ל"מטה-הבחירות של המערך, ויוצרת עוברות כשטה, כמעט בלייודעי. ההיפך הוא הנכון. ההחלטה, ללכת על הקולות הצפים, המצויים אך ורק מימין למערך, היא רישמית, פרי ריונים ממושכים שקיימה, כנפייית-האר בעה", חברי-הכנסת שימעון פרס, יצחק רבין וחיים ברלב, וכן יצחק נבון. גם הח"כים מוטה גור ומושה שחל שותפים מלאים להחלטה נחרצת זאת.

רבין — "אחד משלנו!"

בבסיס ההחלטה עומד חשבון אלקטוראלי, וגם אריתמטי. כרוך לחלוטין. ראשי מיפלגת-העבודה רוצים לחזק את המחנה, שאינו מועמד לשתף פעולה עם הליכוד באורח עצמאי. מצד שני, הם שואפים להעביר לפחות שיבעה מנרטים באורח ישיר ממחנה הקואליציה הנוכחית לרשימת המערך.

הם רואים בכך משימה אפי שרית בהחלט, בתנאי שחודי החנית במערכת הזאת היתה יצחק רבין. רבין הוא כבר עתה הדמות הבולטת ביותר של תהליך זה יילך ויגבר, ככל שיתקרב ה-23 ביולי.

רבין איננו בדיוק שחקן-יטארטון מיומן, ואייאפשר להכביש עליו תפקידים שאינם הולמים את אישיותו